

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордену Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ XXXVIII
№ 10 (1068)
17 БЕРЕЗНЯ 1972 р.
Ціна 2 коп.

Завершився огляд-конкурс художньої самодіяльності факультетів

«Закономірними в духовному житті стали розквіт, зближення і взаємозбагачення культур соціалістичних націй та народностей».

З Постанови ЦК КПРС «Про підготовку до 50-річчя утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік».

Друзі домовилися: обмін триватиме

За замовленням комітету комсомолу нашого університету в Одесі протягом декількох днів перебували секретар комітету комуністичної спілки молоді Угорщини (КІСу) Сегедського університету ім. Аттіли Йожефа доктор Вацлар Пал та член комітету Бодо Балаж.

Гостей тепло зустріли наші студенти. Вони ознайомили представників братнього Сегеда з визначними місцями нашого міста-героя. Гості відвідали музеї міста — краєзнавчий, морського флоту СРСР, археологічний; судноремонтний завод в Іллічівському, Іллічівський морський порт.

З великим задоволенням і зацікавленістю гості з університету-побратиму знайомилися з життям студентства, з славними бойовими та трудовими традиціями колективу, вони зустрілися з комсомольським активом нашого університету, з ректором професором О. В. Богатським, відвідали палеон-

тологічний та зоологічний музеї університету.

14 березня між представниками Сегедського університету і комітетом комсомолу ОДУ підписано договір про обмін студентськими будівельними загонами. Згідно цього договору, 15 кращих студентів ОДУ вийдуть у складі будзагінів влітку цього року на будову Угорщини. Одесити, в свою чергу, прийматимуть будзагін студентів Сегедського університету.

Крім того, представники КІСу та комітет комсомолу ОДУ домовилися про обмін групами художньої самодіяльності. У квітні цього року до нас у гості приїде колектив самодіяльності Сегедського університету ім. Аттіли Йожефа, а в травні передбачається візд учасників художньої самодіяльності нашого університету в Сегед.

У середу гості з університету-побратиму відбуду додому.

В. ШИБУНЯЄВ,
заступник секретаря комітету ЛКСМУ університету.

Хто буде студентом?

Вузівським комсомольським організаціям не байдуже, хто приходить на перший курс, хто через декілька років одержить почесне і відповідальне право виховувати людей, керувати виробництвом. Значить, треба відбирати і готувати найбільш здібну і підготовлену молодь до вступу у вуз. Це конкретне завдання і комсомольських організацій в системі всіх інших органів, що займаються цими питаннями.

Створений і в нашому університеті комсомольський штаб по набору. Основними функціями

ми штабу мають стати поїздки студентських бригад в підшефні райони області, організація консультацій для абітурієнтів, допомога в питаннях побуту, підготовки до екзаменів і відпочинку майбутніх студентів, розповсюдження об'яв і проспектів про прийом на підприємствах, в колгоспах і радгоспах, організація зустрічей з молоддю, лекцій і бесід про університет і його традиції. До роботи штабу залучені молоді викладачі, співробітники науково-дослідних лабораторій тощо.

Тобі, Батьківщино, мелодії щастя й весни!

Три березневих дні 11, 12, 13-го в університетському ВАзі панувало пожвавлення. Це було справжнє свято самодіяльних митців дев'яти факультетів нашого вузу — огляд-конкурс художньої самодіяльності, присвячений 50-річчю утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

В огляді талантів, в програмах виступів основне місце займали ідея дружби народів, непорушності союзу братніх республік.

Зі сцени лунали пісні Вірменії і Білорусії, Азербайджану і Молдавії, України і Росії... В стрімкому танку зустрілись грузин, литовець і узбек.

На другій і третій сторінках ми пропонуємо вашій увазі репортаж наших спеціальних кореспондентів з огляду-конкурсу художньої самодіяльності.

Виступає Сергій Шаргородський. Танок з такою романтичною назвою — «Клен твій мой опавший» виконують Ю. Немченко і Т. Носкова. Фото В. Шишина.

Партійне життя

В житті факультету немає питання, яке б було поза увагою партійної організації, так сказав у доповіді заступник секретаря партбюро В. Ніконов. Навчання студентів, їх виховання, організація відпочинку все однаково хвилює комуністів, бо воно тісно зв'язане з основним нашим питанням — підготовкою висококваліфікованих спеціалістів. І в цій справі найактивнішу участь має взяти кожен комуніст. Тому й сьогодні ми на нашій відкритій партійній зборі виносимо питання про авангардну роль студентів-комуністів в житті факультету.

На цих зборах ми повинні принципово поговорити про те, чи правильно розуміють і виконують студенти-комуністи своє пряме зобов'язання — бути в авангарді.

Доповідач далі вказав на те, що юридичний факультет має найбільше число студентів-комуністів. Тому факультет може розраховувати на їх велику допомогу. Але, на жаль, цього поки сказати не можна. Про це свідчать результа-

Пряме зобов'язання — бути в авангарді

З відкритих партійних зборів юридичного факультету

ти зимової екзаменаційної сесії. З 50 комуністів тільки чотири склали сесію на «відмінно». Це студенти другого курсу В. Волков, П. Музиченко, О. Долженков і Т. Шитікова.

Чому ж інші партійні групи курсів не мають своїх відмінників, чому 18 студентів-комуністів отримали задовільні оцінки і чому, врешті, сталося так, що дехто одержав й «незадовільно»?

В. Ніконов назвав комуністів, які не є авангардом. Це — В. Клименко, В. Столяров, Ю. Домашенко, М. Корнеев, М. Ветров, А. Топров та інші. І зовсім неприпустимо, що Р. Гізатурін, С. Голованова, М. Плевако та інші виявили на іспитах незадовільні знання. Звичайно, відповідальність за те, що склалося так становить, несуть й партійні групи курсів, і партбюро. Це наше упущення, недоробка.

Комуністи-студенти мусять бути в авангарді й в громадській

роботі. І чимало з них віддають їй багато сил. Але це, знову таки, ті, хто добре вчиться.

В дебатах комуністи викрили причини, що призвели до такого сумного фінішу. Студент-комуніст першого курсу В. Балух вважає основною причиною такого становища погану дисципліну, а студент четвертого курсу М. Пастернак — послаблення контролю, відсутності звіту перед партбюро за навчання, дисципліну. Безконтрольність призвела до того, що в їх партгрупі з дев'яти комуністів тільки три закінчили сесію без «задовільно».

Студент-комуніст другого курсу О. Долженков поділився своїми думками. Він повністю приєднується до тов. В. Балуха і вважає дисципліну запорукою доброї успішності.

Про особливу роль цих партійних зборів говорив декан факультету професор В. П. Колмаков, який вважає неприпустимим

факт недбалою ставлення до навчання, дисципліни, громадської роботи студентів-комуністів. І все це, очевидно, через те, як правильно сказав М. Пастернак, що все проходить без стягнень. І все ж, як зазначив виступаючий, ми не можемо знімати відповідальності з себе. Чому сталося так, що у того чи іншого викладача, часто комуніста, студент-комуніст отримав незадовільну оцінку? Чому протягом семестру з ним не проводилась робота, він не притягався до відповідальності? Про все це ми маємо серйозно подумати. Але вже зовсім неприпустимий факт, коли студент-комуніст отримує «незадовільно» та ще й порушує дисципліну, як В. Столяров, наприклад.

Комуністи мусять не тільки добре вчитись самі, вони, як вказав виступаючий А. Матвієнко, мусять бути авангардом, прикладом для товаришів. Причиною поганої успішності він вважає незадовільну роботу партійної групи. Вона не вимагала звіту за несерйозне став-

лення до навчання протягом семестру ні від комуністів, ні від комсомольців.

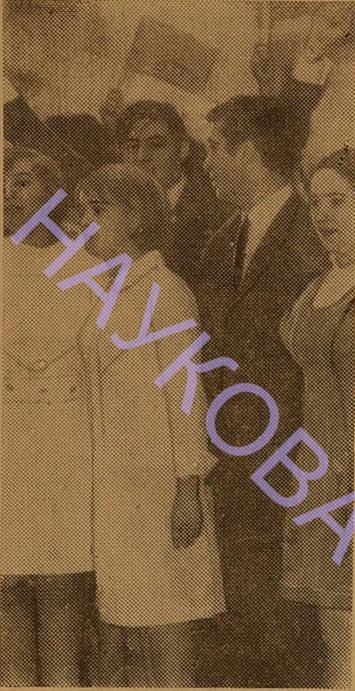
Про роль викладача, керівника групи, говорив у своєму вступі комуніст Є. Петухов. Він вказав на те, що керівники курсів — є основною фігурою у вихованні. Їм мусять активно допомагати студенти-активісти, комуністи курсу. А І. Каракаша турбує те, що деякі комуністи пасивні в науковій роботі: Д. Драгомарецького — безвідповідальне ставлення до підвищення ідейно-теоретичного рівня комуніста. Школу молодого комуніста окремі юристи відвідують погано. Наприклад, комуніст М. Муц пропустив підряд два заняття.

Збори прийняли рішення, в якому накреслили заходи, спрямовані на те, щоб кожен студент-комуніст на факультеті був кращим, прикладом для інших, активно допомагав партійній організації у їх спільній справі — боротьбі за успішність, дисципліну.

З огляду-конкурсу
художньої
самодіяльності
факультетів

ТОВІ, БАТЬКІВЩИНО,

Субота. Перший день

«Дружба — всего дороже,
Дружба — это знамя молодёжи...» — лунає «Гімн дружби».

На сцені — студентський літературний театр «Гренада». Глядачі з захопленням спостерігають за грою акторів...

Російський жартівливий танок виконують студентки біологічного факультету.

Фото А. Бабакова.

Цього вечора розпочинався огляд-конкурс факультетських самодіяльних колективів, присвячений 50-річчю утворення СРСР. Глядачі могли побачити, так би мовити, «дуель» найбільш вірогідних претендентів на перемогу огляду — біологічного та філологічного факультетів. Вони сподівалися на хороші, змістовні, емоційні виступи. Шож, загалом сподівання шанувальників університетської самодіяльності виправдалися. Але про все по порядку.

Сьома година. Величні акорди музики Чайковського лунуть зі сцени. Відкривається завіса і перед нами постають восьмеро юнаків та дівчат в однаковому вбранні. Вони відкривають концерт художньої самодіяльності біологічного факультету літературно-музичним монтажем. На очах притихлого залу відбувався перегук поколінь «...от штурма Зимнего двора до штурма всей Вселенной». Добре вписалися в загальну літературно-музичну композицію виступи Віктора Андрійовича Халберова — учасника Великої Жовтневої соціалістичної революції, Героя Радянського Союзу Михайла Івановича Бараболько — ветерана Великої Вітчизняної війни.

А глядачів все більше і більше. Якщо на початку концерту сісти ніде було, то тепер дійсно «яблуку ніде впасти». Забиті всі проходи, вхід до залу.

Концерт біологічного продовжується. Ось студентки з Демократичної Республіки В'єтнам виконують один з народних танців. Зал нагороджує їх щедрими оплесками. Але найбільше оплесків випало, напевне, на долю танцювального ансамблю біологічного факультету. Справді, в танцях, виконуваних ансамблем, було все: і граціозність, і ми б навіть сказали, професійна витонченість, відшліфованість, чіткість у виконанні складних елементів, особливий молодіжний запал. Жаль, що жорсткі часові рамки огляду-конкурсу не дають змоги подивитися хороший номер вдруге.

Непогане враження справив і вокальний ансамбль факультету, який виконав декількі українських пісень. А коли студентка Марія Іванова, що приїхала до нас вчитися з НРВ, заспівала відому всьому світові, вічно молодую «Катюшу», зал в такт мелодії почав супроводжувати спів дівчини оплесками.

Навряд чи можна розповісти про весь концерт біологів на тисних газетних шпальтах. А загалом він видався хорошим, ідейно змістовним, чітко композиційно оформленим. Проте не обійшлося і без прикрих помилок, деяких вад, недоробок. Так, скажімо, оригінальний і загалом непоганий літературно-художній монтаж багато втратив від слабкого декламування рядків з віршів. Декілька ра-

зів відмовляла у біологів техніка. Ось на сцені студентка Кузнецова. Вона читає анкету Одеського державного університету. Оригінальна анкета? Так, оригінальна, але, от парадокс, не нова. Справа в тому, що аналогічна анкета була надрукована в газеті «Комсомольская правда», тільки питання ставили не ОДУ, а республіці.

Якимось блідим був виступ факультетського театру мініатюр, і вже зовсім незрозуміло оте гасло в кінці сценки «Про три карбованці»: «Біологи! Здамо літню сесію на п'ятірки!»

Так, вади були. Але не помиляється тільки той, хто нічого не робить — говорить народна мудрість. Біологам же цим дорікати не можна. Їхній концерт-звіт справив досить приємне враження.

***

Пишучи про виступ фізичного факультету не дуже розвернувшись. Напрошується зовсім не той початок, який повинен бути за всіма «канонами» публіцистики. Напрошуються запитання: чому вже стало законом в університеті, що фізичний факультет в оглядах художньої самодіяльності посідає як не останнє, то передостаннє місце? Чому підхід до художньої самодіяльності з боку партійного та комсомольського керівництва факультету завжди є формальним або, образніше, підходом «заради галочки»?

Як на нас, то просто соромно було б виходити з такими номерами на сцену в перший день огляду, псувати настрої і глядачам, і собі.

Непродумана побудова концерту (власне, як такої, ніякої побудови не було). Просто декілька безкозирних, безликих пісень та танців, мелодія яких просто потонула в суцільному гаморі, що стояв в залі. Глядачам було не цікаво, от і розмовляли про що-небудь сусід з сусідом. Винятком на загальному фоні безладдя, що панувало на сцені, може бути хіба що тільки виступ студента з ДРВ Тханга, який добре виконав пісню «Родина», та чудове виконання мелодій Брамса на роялі.

***

Та ось настала черга звітувати філологам. Гасне світло. В цілковитій тиші, що запанувала в залі, вриваються урочисті початкові акорди Першого концерту Чайковського для фортепіано з оркестром і дзвінкий дівочий голос проголошує: «Виступає філологічний факультет Одеського ордену Трудового Червоного Прапора державного університету імені Мечнікова». На сцені спалахує екран і перед принишклими глядачами з'являються кадри кінохроніки. 1918-й. Глядачі бачать образ дорогого Ілліча... Він виступає перед робітниками одного з московських заводів. 1930-й — перші індустріальні велетні п'ятирічки. 1941-й — гітлерівські орди розповзлися по нашій землі. 1945-й — разом з весняним буйноцвіттям над землею запанував мир.

І всі ці хвилючі кадри кінохроніки майстерно доповнюються рядками з віршів.

Так розпочали свою концертну програму філологи. І коли погас екран та було ввімкнено світло, зал ще секунду мовчав вражений, а згодом вибухнув бурєю оплесків.

А потім були виступи. Які? Про це говорила реакція глядачів. Коли ансамбль «Льонок» (рекомендувати який, мабуть, не має потреби) закінчив свій чаруючий спів, глядачі дружно скандували «Молодці!», «Мо-ло-дці!».

Філологи вдало використовували в своїй програмі всі концертні жанри, починаючи від художнього читання і закінчуючи танцями. Причому, всі номери виконувались на високому рівні. Зачаровано слухав зал, як Тетяна Яким-

Чарівна мелодія вальсу Й. Штрауса... Вона звучала на концерті філологів, і глядачам сподобався танок.
Фото А. Бабакова.

чук прочитала оповідання «Мати зрадника» Олексія Максимовича Горького. Веселим, оригінальним, справді студентським був виступ театру мініатюр.

В цей вечір зал раз-по-раз вибухував дружнім сміхом, коли на сцені був ТМ. Добре виконували свої ролі Ігор Шевченко, Василь Колпаков, Володимир Бехтер.

Хочеться сказати і про технічну сторону концерту філологів. Здавалося б, що можна зробити одним прожектором? Але філологи зробили чудове світлове оформлення, яке повністю відповідало всій концертній програмі. Не було на сцені ніяких заминок та великих пауз, не «завивав» мікрофон.

Гарним і величним був заключний акт концерту, коли на сцені вишикувались всі учасники і мо-

гутня мелодія «Гімну молоді» полинула в зал. А потім над головами артистів замайорили різнокольорові прапорці п'ятнадцяти республік Радянського Союзу. Крилата пісня линула й линула... Зал дружно аплодував, скандуючи: «Молодці!», «Молодці!».

Але... Як і у виступах інших факультетів, у філфаківців теж були свої недоробки. Мабуть, рано дебютував вокальний ансамбль першокурсників, що так і назвав себе «Дебют». Ще працювати й працювати їм, особливо над репертуаром. Несподівано... невдалим був спів Олександра Поповиченка. Що було причиною? Випадковість, чи просто несерйозна підготовка? Думаємо, що ці, й деякі інші «промахи» будуть враховані в майбутньому.

В. КОЗЮРА.

Неділя. Продовження...

До 18 години зал наповнюється глядачами. А на сцені при відкритій завісі (театральна етика?) йшли приготування до концерту: хлопці метушилися біля підсвілювачів, бренькали гітари, а до залу, перекириваючи гамір передконцертних приготувань, з гучномовця неслаась музика... Нарешті о 18 годині завісу закрили, жюрі зайняло свої місця...

Конкурсний концерт художньої самодіяльності факультету РГФ відкрила Т. Шапошникова. Дівчина читала вірш Сергія Острового «Россия». По тому, як реагував зал на перший номер програми концерту (а в залі поступово знімався гамір), його було говорити про якість його виконання. Глядачам було нецікаво. Болівинки факультету РГФ чекали від своїх артистів чогось нового, цікавого.

В житті існує такий вислів: від того, яким буде початок, залежить все інше. Отже, у ініціатив не було того початку, який би задав тон програмі концерту, тематика якого мала бути присвячена 50-річчю утворення СРСР.

Далі на сцену ВАУ вийшли першокурсники — вокально-інструментальний ансамбль першого курсу. Дівчата виконали пісні В. Івасюка «Я піду в далекі гори», «Журавли» (музика О. Фельцмана, слова Расула Гамзатова) і «Червоні троянди». Взагалі, відрадно, що на факультеті приділяється увага культурно-освітній роботі з першокурсниками, підтримується їх ініціатива. Результат — цей ансамбль, який на огляді виступив непогано. Зрозуміло, що за якісь чотири-п'ять місяців зробити добрий ансамбль було важко, але будемо сподіватись, що при певній підготовці він виросте в майстерний самодіяльний колектив.

«Калинка»!.. Улюблена стародавня пісня! І ось на сцені іще одна інтерпретація цієї пісні, але... зараз, як оголосила конференсье,

це був російський сучасний танець (!?). Шодо самого виконання танка, то воно справило на глядачів приємне враження яскравістю костюмів, швидким темпом.

І знову танок. Тільки вже український у виконанні танцювального ансамблю факультету. Цей факт говорить про те, що організатори концерту, мабуть, все ж таки недостатньо продумали програму. Чи треба було один за одним показувати танці? Тим більше, що за «Українською полькою» виконувалась композиція-мініатюра «Країна білого золота», яка складалась майже з одного танцю: дівчина в узбецькому національному костюмі виконала узбецький танок. Він вдався виконавиці, добре була підібрана музика.

«Мінезінгери» — вокальний ансамбль. Дівчата проспівали «Жартівливу пісеньку», «Пісню про закоханих» на німецькій мові.

І знову танок. І. Ачмювич і Т. Самойленко виконали «Танець протесту». Цікава сама ідея танцю — це протест проти війни у В'єтнамі. На сцені в стрімкому танці постали в'єтнамські і американські жінки, а з репродуктору чується вицання літаків, стогін в'єтнамської землі.

Не яскраво прозвучала мелодекламація на вірші Гейне, не почувалося «ансамблем» при виконанні пісень («Елісейські поля», «Марсель» композитора Сальваторе Адамо на французькій мові) вокального тріо, дівчата співали якось недбало; програма театру мініатюр була не злободенною, «переспівувалась» одвічна проблема злополучного трикутника: «студент» — «спит» — «викладач».

Концерт завершив студентський драматичний колектив факультету. Свій виступ самодіяльності артисти присвятили великому французькому комедографу Жану Батісту Мольєру, 350-річчя з дня народження якого ми відзначили на початку цього року. Студент-

МЕЛОДІЇ ЩАСТЯ Й ВЕСНИ!

ський театр представив на суд глядачів фрагмент з п'єси М. Булгакова «Полоумный Журден». Безперечно, вистава мала успіх — глядачів полонив динамізм п'єси, гумор і сатира Мольєра, добра гра акторів Г. Гурала, М. Ляха, І. Банева, Є. Левандовської...

Концерт дещо затягнувся (понад годину). Підводила артистів техніка, не відчувалося тієї злагоженості в концерті, здавалося, що деякі номери погано відпрацьовані — за цим ті промахи, недоробки, на які не було звернено належної уваги.

Про колектив художньої самодіяльності юридичного факультету, як про достойного суперника на огляді-конкурсі почали говорити ще рік тому. До того часу юристи рідко брали участь в конкурсах. Та ось рік 1971-й вніс деякі зміни — художня самодіяльність юридичного показала себе, як то кажуть, «на повний зріст», зарекомендувала як творчий енергійний колектив...

Концерт художньої самодіяльності на цьогорічному конкурсі студенти юридичного факультету розпочали прологом: зі сцени лунали вірші поетів Дагестану, Казахстану, України, Росії, Узбекистану. Звучали палкі слова про дружбу братніх республік, які в сім'ї єдиній будують світле і прекрасне майбутнє.

Як продовження урочистого настрою концерту, розпочатого прологом, прозвучав «Етюд» Ф. Шопена. Його виконала на роялі студентка третього курсу А. Раліна.

Загальновідома поема Маргарити Алігер «Зоя». Театралізований фрагмент з неї виконала Н. Кашепарова. Зал завмер. Здавалось, що на сцені сама Зоя, ось вона розмовляє з глядачем. Коли Н. Кашепарова закінчила читати, як нагорода за її добре виконання фрагменту з поеми були тривалі аплоди. Так, виконання не залишило байдужим жодного в залі, виконавиця примусила відчувати вірші, пережити їх.

Сподобався глядачам і спів Мкртчян, яка виконала «Балладу о красках» (муз. О. Фельцмана), «Тополинный пух» (муз. Ю. Саульського). Справді, співала Мкртчян непогано, та от прикрість — не був відрегульований звук, через велику гучність губилося те, що зветься якістю співу. Тільки під кінець другої пісні юристи зуміли відрегулювати гучність.

Ритмічна мелодія «Угорського танцю», ось вона повільно набирає темп — на сцені учасники художньої самодіяльності юрфаку Цветкова і Немченко. Глядачів вразило їх віртуозне, емоційне виконання танка. Після виступу танцюристів мій сусід вигукнув: «От здорово! Молодці!»

«Молодці!» Це слово подяки за приємний настрій лунало і після пісень «Первопроходці», «Я піду в далекі гори» — чоловічого вокального ансамблю.

Але найбільший успіх мав виступ Анатолія Лунченка — студента першого курсу. Приємний по тембру голос, добрі вокальні дані, майстерність і простота виконання пісень викликали гарячий відгук глядачів, і коли Анатолій заспівав «Свадьбу» (муз. Арно Бабаджаняна, сл. Роберта Рождественського), зал співав разом з ним.

Загалом, концерт юристів вдался. Можна зробити висновок: була підготовка серйозна, ділова. Та не обійшлося і без промахів. Наприклад, дуже слабо прозвучав

жіночий концерт, який співав пісню М. Синельникова «Красный командир», ні до чого було включати до програми і пантоміму «Музыкальная шкатулка».

«Широка страна моя родная, Много в ней лесов, полей и рек...»

На сцені застигли кілька дівчат і хлопців. Лунають звуки величній пісні І. Дунаєвського. І ось: «Увага! Слухайте всі — говорив Ленін!»

Літературно-музична композиція концерту хімічного факультету запам'яталась, перш за все, вмілим підбором літературного матеріалу, чітким виконанням елементів композиції. З виступів самодіяльних артистів на сцені було видно, що концерту передували не одна, і, навіть, не дві репетиції. Була робота тривала, серйозна.

Учасники літературно-музичної композиції читали вірші радянських поетів, і перед глядачами поставляла наша Батьківщина в буремні роки промислової і Великої Вітчизняної війн, широка панорама сьогодення. Як завершення прологу, прозвучала чудова лірична пісня самодіяльного композитора Володимира Перехрестова «Россия Ленина», яку проспівала В. Гончаренко.

Програму конкурсного концерту хіміки побудували так, що глядачі побачили майже всі жанри самодіяльного мистецтва. Підбір концертних номерів відповідав основній тематичній конкурс-огляду — «50-річчя утворення СРСР» — в цьому напрямку був витриманий весь виступ.

Звучали українські пісні «Пливчовен», «Вишиванка» — у виконанні жіночого вокального ансамблю «Українська пісня», їх змінила мрійлива вірменська пісня «О любви» і пісня про столицю сонячної Грузії — «Песня о Тбилиси» (муз. Р. Лагідзе), яку проспівало вокальне тріо у складі Камалова, Глінської, Шестопалової, Російські ліричні пісні співа-ли дівчатка — першокурсниці з вокального ансамблю «Океан» (і хоч дебют «Океан», як і в першокурсниць філологічного був не зовсім вдалим, все ж такі ансамбль сказав, так би мовити, своє «я» цікавим підбором пісень).

Театр мініатюр, або, як оголосив конференсье, студентська студія «Хімік», виступив з двома мініатюрами.

Перша — «Монолог викладача». Друга дещо відрізнялась від попередньої і ось чим — актуальністю теми. Вибрані студентами об'єкт сатири — студентський побут в університеті. В дотепній формі телевізійного репортажу з університетської ідеальної студії піддали критиці те «багате» меню, яке є постійним кожен день, ті умови, в яких доводиться харчуватись студентіві одного з найбільших вузів республіки. Чи справедлива була критика? Про це свідчили олески глядачів, як реакція на виступ студентської студії «Хімік».

Доброю вийшла постановка «Української сюїти».

Справедливо було б визначити, що хіміки значно «зросли» порівняно з минулим оглядом. Це радує, говорить про те, що на факультеті серйозно поставилися до самодіяльності взагалі й до огляду-конкурсу зокрема.

Концерт художньої самодіяльності хімічного факультету завершив другий день огляду...

В. САВРУЦЬКИЙ.

Урочисто звучать мажорні ноти. На сцену падає пучок світла і перед глядачами «...тоненькая, русская, прямая...» встає Зоя. Але не встигає вона зачарувати глядача. Пучок світла раптом гасне. Голос Зої лине десь з темряви. Потім відключуються і мікрофони. Щоправда, через хвилину, вони знову включаються, але ненадовго. Такі «фокуси» світової техніки і радіоапаратури змусили задуматися жюри: кого звинувачувати? Чи-то 13 число, чи-то організаторів огляду? Може, й справді вірити в прикмети?

А ось на танцювальний ансамбль сучасного танцю «Мозаика» це нещасливе число не мало впливу. Ансамбль весело виконав танець «Козачок», ритмом і красою виконання захоплюючи глядача і змушуючи його аплодувати в такт танка. Навіть з-під столу жюри чувсь ледве вловимий ритмічний тупіт.

Непогане враження справив вокальний ансамбль дівчат старших курсів. Вони виконали популярну пісню «Тиха вода». А коли ведучий, який діяв, очевидно, за принципом, «краще пізніше, ніж ніколи», після виконання пісні об'явив її, зал сприйняв це за гумор і слова його потонули в загальному реготі. Накладка, що зіслувала враження від гарного номера.

А коли ж буде дійсно добре? — думав тим часом глядач. — Де ізоюмка концерту мехмату? Її не виявилось. Тогорічний виступ факультету був значно цікавішим.

Багато чекали і від МТС (механіко-математичний театр сатири). Але чекання виправдалися неповністю. Одвічна тема «професор-студент» і цього разу виявилась у них центральною.

Наведемо приклади: — Що таке деканат? — питає «професор».

— Це те місце, куди студент зайти боїться, — відповідає «студент». І зал дружно сміється. А один глядач запротестував:

— Над чим смієтесь? Над чим вже смієтесь!

— Тема дійсно стара, — заперечив йому інший, але гумором свіжий!

— Який же свіжий? — втрутився третій, — цей «номер з навушниками» ще в минулому році філологи показували.

І все ж потрібно віддати належне МТС. Протягом всього виступу сміх в залі не стихав, завдяки артистичності виконання, а на «свівину» цих «свіжих» номерів, потрібно, скоріше, вказати керівникам самодіяльності факультету, і не тільки механіко-математичного.

«Не на тій висоті...» — така думка більшості глядачів про виступ художньої самодіяльності мехмату.

Так, від мехмату, одного з фаворитів, чекали більшого.

Те ж саме можна сказати і про геолого-географічний факультет. Літературно-музична композиція, якою вони відкрили свій концерт, і тривала 30 хвилин, зовсім не стомила глядачів.

Тепло був зустрінутий виступ студента Петрика, який виконав пісні «Я люблю тебе, Россия», та «Совет отца».

Особливої уваги заслуговує вокально-інструментальний ансамбль «Хронос». В програмі, що роздали жюри, в дужках було написано «Время». Добре, що відразу переклали, а то б довелося йти на сцену перепитувати. Але не в цьому справа. Непогано виконав М. Нестеренко пісню «Ескадрон».

Слова цієї пісні написав сам виконавець, а музику до неї — керівник ансамблю І. Медведський. Пісня схвилювала глядача, виконала свою головну функцію. Аплодисменти були заслужені. Та костюм викликав деякий подив. Коли Вериківська виконувала циганський танок, вона була одягнута у циганське вбрання з трояндою в чорному, дійсно циганському волоссі. Є. Блінкова, яка виконувала іспанський танок, була в іспанському вбранні. А ось М. Нестеренко, який виконував

свою пісню, а потім молдавську народну, був у жилеті з овечої шкури, одягненому явно навиворіт (?) «Наче б і не холодно» — здивовано здвигали плечима. Останні виступи виявились «так собі». Сміялись з гуморески, яку читала Т. Чорна, як завжди, дружно аплодували за акробатичний етюд О. Купіну, старанно підспівували ансамблю «Меридіан», який виконував пісню «Я піду в далекі гори» і з задоволенням підстукували ногами в такт пісні «Добры молодцы, красны девицы». Закінчив геофак свою програму «Письмом в ХХХ век».

І знову: «Так собі», — сказав середній глядач (глядач, який не вчиться на геолого-географічному факультеті. Не плутати з тим, хто сидить в середині залу) і дружно заплодував.

Геологи і географи виступили значно нижче від своїх можливостей. Відчувається, що на факультеті не приділяється належної уваги художній самодіяльності з боку деканату та парторганізації.

***

Виступ історичного факультету в цей день залишав бажати кращого.

На увагу заслуговує вірш «Листья» В. Попкова, який читав, і читав дуже добре сам автор. Ну, й, звичайно, співав Ігор Серов.

А «окрасою» програми у істориків виявився «номер» з роєм. Коли після виступу чоловічого ансамблю, який виконував пісню «Солнце», три «атлети» вискочили на сцену й понесли інструмент. Потім хлопці знову внесли його на сцену й Б. Бачур виконав пісню «Благодарю» (муз. Бабаджаняна, сл. Р. Рождественського).

Звичайно, глядач захоплює сприйняв «номер з інструментом» тому, що самі виступи не викликали особливого ентузіазму.

Так, і про цей концерт теж можна сказати: «Чекали більшого».

— Понеділок, 13-е, — зітхали, виходячи, глядачі.

М. ДЕРЕВ'ЯНКО.

***

Минуло три дні традиційного огляду-конкурсу художньої самодіяльності, присвяченого 50-річчю утворення СРСР. Завершився звіт факультетських колективів про свої творчі досягнення.

Ми розповіли про успіхи і невдачі в концертних програмах. Якщо ж спробуємо оцінити огляд загалом, то побачимо, що конкурс виявився вдалим, тематика концертів відповідала головній ідеї, висвітлювала дружбу народів нашої багатонаціональної країни, цікаво розповідала про розквіт життя нашої держави, ювілей якої ми святкуватимемо в цьому році.

Та попереду ще велика культурно-освітня робота, що продовжить програму, присвячену 50-річчю утворення СРСР. Від успіхів факультетів в проведенні заходів програми будуть залежати і підсумки огляду-конкурсу художньої самодіяльності.

Співає студент юридичного факультету Анатолій Лунченко.

Студент фізичного факультету Неуен Суан Тханг співає пісню «Родина».

Танцювальний ансамбль біологів. — Гуцульський танок...

Фото В. Шишина і А. Бабакова.

Понеділок—день важкий?

Цей день ніколи не викликав особливих симпатій у студентів. А сьогодні, в останній день огляду, понеділок, ще виявився і 13-м днем місяця. Коментарі, як то кажуть, зайві. Але не будемо пророчити, хто вийде переможцем: студенти чи прикмети.

Таким чином, сьогодні першими виступають студенти мехмату. Свій концерт вони відкривають

літературно-художньою композицією «Зоя», яку виконує студентський театр «Гренада». І ось що прикро. Видно було, що «Гренада» і добре підготувалась до огляду, і, незважаючи на одну маленьку замінку, кожний учасник композиції з натхненням виконував свою роль, вкладав всю душу, а композиція не вийшла... Пояснимо. В залі і на сцені тем-

ПІСЛЯ СЕСІЇ ПРО СЕСІЮ

Проїшла зимова сесія. Початок нового семестру — час для підведення підсумків, вдумливого і критичного аналізу досягнутих успіхів і невдач, виявлення їх причин. Важливе місце серед наук, що вивчаються в університеті, посідають суспільні дисципліни. На результатах складання іспитів з цих дисциплін необхідно особливо зосередити увагу.

Сучасний спеціаліст, а тим паче спеціаліст з університетською освітою, повинен бути ідейно загартований, володіти широким світоглядом. Рішення XXIV з'їзду КПРС, матеріали I Всесоюзного з'їзду студентів, спільна Постанова ЦК ЛКСМУ і колеги Міністерства ВССО України про поліпшення підготовки і виховання студентів вищих навчальних закладів зобов'язують нас ще серйозніше поставитись до вивчення суспільних наук. На жаль, успішність з суспільних наук в університеті знизилась і склала 85,6 процентів, причому на біологічному факультеті, факультеті РГФ і фізичному становище особливо погане (91—92 проценти).

З добримими результатами сесію закінчили історичний, юридичний, філологічний і хімічний факультети. Однак і на хімічному факультеті справи могли б бути значно кращими, коли б більшої уваги приділяли дружокурсники історії КПРС (з цієї дисципліни успішність у них 87,5 процентів). Це ж саме можна сказати і про біологів, у яких кожний п'ятий не склав іспит з історії партії. А ось юристи, філологи, геологи склали цей іспит майже без трійок. Значить, вся справа в тому, як ставляться на тому чи іншому факультеті до предмету, наскільки велику і серйозну роботу проводить комсомольська організація.

Ще гірше, ніж з історією КПРС, справа з філософією. Успішність з історичного матеріалізму — 93,6 процента. І знову «відзначилися» фізики, студенти факультету РГФ (відповідно 85,6 і 80,2 проценти). Недалеко відійшли і географи — 80,9 проценти.

В чому ж справа? Чому така низька успішність? Багато студентів, виправдовуючись, говорять, що оцінки знижувались через від-

сутність рефератів, за те, що не було прочитано жодної лекції на виробництві або в школах. Але читати лекції і писати реферати необхідно, тому що це саме і є суспільно-політична практика.

Більш високими виявились знання з політекономії, але й тут фізики зуміли одержати 85 процентів позитивних оцінок, в той час як хіміки, історики, геологи і філологи (російське відділення) всі склали цей іспит. На фізичному факультеті заслуговують на похвалу тільки п'ятикурсники, які склали науковий комунізм без незадовільних оцінок.

Як бачимо, результати бажають кращого. І багато в чому тут винні комсомольські організації факультетів, які недостатньо контролювали хід підготовки до іспитів з суспільних наук. Перш за все, це факультет РГФ (секретар комсомольської організації В. Мазур), фізичний (секретар комсомольської організації — Д. Поліщук), біологічний (секретар комсомольської організації — В. Іваніца) факультети. Кращі ж справи в порівнянні з минулим роком на механіко-математичному факультеті (секретар комсомольської організації В. Отрешко).

Після закінчення сесії пройшов вже місяць, і багато студентів встигли ліквідувати заборгованість. Останнім же потрібно в найкоротші строки зробити те ж саме. Потрібно провести діловий аналіз підсумків, виявити причини невдач і зробити все можливе для того, щоб результати майбутньої сесії були більш високими. Адже вивчення суспільних наук — вимога не тільки програми університету й будь-якого вузу, але й вимога статуту ВЛКСМ, виконання якого є обов'язком і зобов'язанням кожного комсомольця.

В. КОМАРЧЕВ,
заступник секретаря
комітету ЛКСМУ.

Меридіан дружби

10 років тому, 19 березня, в Евіані було укладено перемир'я між Алжиром і Францією, що означало переможне завершення боротьби алжирського народу за свою незалежність і вступ в життя нової вільної держави Африки — Алжирсь-

кої Народної Демократичної Республіки.

Про минуле і сьогодишній день цієї країни нам розповідають наші друзі — алжирські студенти, які навчаються в нашому університеті.

Шляхом соціалізму

Говорячи про минуле нашої країни, нам хочеться відзначити, перш за все, що шлях образ і сліз, яким вона йшла, був шляхом безперервної самовідданої боротьби. Боротьби, що почалась в 1830 році, то затихаючи, то загострюючись з новою силою, підготувала заключний етап, що закінчився переговорами в Евіані.

Колонізатори не шкодували сил і засобів, щоб окупувати країну. Але для захоплення країни ними використовувались не тільки засоби насильства. Головною метою окупантів було всляке роз'єднання алжирців з будь-якого приводу: класового, релігійного тощо. Алжирський народ був позбавлений будь-яких прав. Діти не мали можливості ходити до школи, а ті, кому вдавалось туди поступити, не могли знати ані мови, ані історії своєї країни. Після закінчення школи шлях алжирців до вищих навчальних закладів був закритий. Ця політика колонізації, що посягала на духовні цінності алжирського народу, зустріла рішучу відсіч. В 1927 році в країні виник рух за відродження національної культури. Для відродження гідності нації потрібно було щось більше, ніж боротьба за громадянські права. Кожний алжирець зрозумів, що надія феллаха мати хоч маленький клатчик землі, молоді — мати вищу освіту здійсниться тільки з завоюванням незалежності.

І от у 1962 році французькі війська були змушені залиши-

ти Алжир. В серпні того ж року була проголошена Алжирська Демократична Республіка.

Алжирський народ вибрав шлях соціалізму. Але ми розуміємо, що побудова соціалізму — тривалий і складний процес. Однією з важливих проблем є індустріалізація країни. Ця проблема нерозривно зв'язана з підготовкою і вихованням національних кадрів. Ось чому алжирський уряд величезну увагу приділяє розвитку освіти в країні. За останній час збудовані десятки навчальних закладів. Одна з найважливіших статей економічного бюджету нашої країни — це витрати на освіту. Але, на жаль, внутрішні можливості країни не в змозі задовольнити потреби в спеціалістах. В цьому велику допомогу нам надають Радянський Союз та інші соціалістичні країни. До того ж, тут ми можемо взяти не тільки знання, що потрібні нам, як спеціалістам тієї чи іншої галузі. Ми приїхали до вашої країни, щоб на досвіді радянських людей вчитись будувати соціалізм. Нам нелегко вчитись, але нам допомагає доброзичливість викладачів і дружба однокурсників. І ми щасливі, що, коли повернемося на батьківщину, віддамо своєму народові всі знання, що дали нам тут, в Радянському Союзі.

Мефтах Сабег,
Лакаш Камел,
Сафаш Брагім,
Айнад Дрісс,
Зехані Садек,
Лехаб Абдель Хамід

Нова література про генетику

Зараз велика увага в усьому світі приділяється питанням генетики, науки, що вивчає спадковість і мінливість всіх живих організмів. Закони спадковості мають універсальне значення для самих різних живих істот і лежать в основі спадковості життя і прогресивної еволюції всього органічного світу.

Ми пропонуємо ряд книг з останніх надходжень у фонди наукової бібліотеки з генетики.

Так, в збірці «Генетические основы селекции растений» (М., 1971) представлені статті нашої країни про генетичні основи селекції рослин, а також спеціалістів про розведення і вирощування основних сільськогосподарських культур, по одомашненню диких рослин, що в перспективі мають господарську цінність для людини. В статтях викладені останні дані про генетичні центри видоутворення рослин, про використання гетерозису в рослинництві, а також наведені приклади про генетичні методи й технологію відбору та вирощування гібридних сортів сорго, табака, овочів, цитрусових та інших культур.

Цим же питанням і білоруські вчені-генетики присвятили свою збірку «Проблеми експериментальної генетики» (Мінськ, 1971).

В книзі Д. Ф. Петрова «Генетика с основами селекции» (М., 1971) коротко дається викладення всіх розділів генетики і теоретичних основ селекції в межах про-

грам вузу. Робота може використовуватись як підручник.

Питанням молекулярної генетики присвячена книга В. М. Соїфера «Очерки истории молекулярной генетики» (М., 1971), де викладаються в історичному аспекті досягнення молекулярної генетики в вивченні структури і синтезу ДНК і РНК, будови генетичного апарату вищих організмів і мікробів, включаючи віруси тварин і бактерій, в дослідженні тонкої будови гена. Розглядається історія встановлення загальної природи і будови генетичного кода.

В багатьох вузах нашої країни для студентів-біологів читається спецкурс з порівняно молоді галузі біології — цитогенетики. Навчальний посібник А. В. Константинова «Цитогенетика», (Мінськ, 1971), безсумнівно буде корисним студентам-біологам нашого університету. В посібнику особлива увага приділяється розгляданню будови і функціонування хромосом-структур, які найбільш вдало забезпечують генетичну взаємодію і взаємоконтроль, що недостатні випадковій сукупності спадкових одиниць, що функціонують незалежно один від одного. При аналізі хромосом на мікроскопічному і молекулярному рівнях розглядаються головним чином основні дані й гіпотези з цих питань.

А. ЛИПА,
старший бібліограф.

Інструменти для служби неба

Сучасні абсерваторії оснащені новітньою технікою, що дозволяє не тільки бачити зорі, але й слухати їх подих, спостерігати в багаторазовому збільшенні й знімати на плівку навіть малі зміни у Всесвіті. Прогрес науки пред'являє все нові вимоги до інструментів, які використовують астрономи.

На Одеській абсерваторії і в її філіалах в Маяках побудовані експериментальні майстерні, де ентузіастами оптик — М. М. Фашевський, інженери Д. С. Паулін і В. М. Іванов під керівництвом члена-кореспондента АН УРСР професора В. П. Цесевича ведуть роботи

по виготовленню великих сучасних телескопів. Перші проби дали відмінні результати. Телескопи, виготовлені в Одесі, добре зарекомендували себе в роботі, одержали відмінні відгуки провідних вчених країни.

Експериментальні майстерні не тільки забезпечують себе інструментами, але й виготовляють їх за замовленням інших абсерваторій.

Зараз в майстернях ведуться роботи по виготовленню чотирьох 16-дюймових телескопів для абсерваторії Литовської Академії наук, Свердловської, Саратовської і Казанської.

В столиці Куби — Гавані — проходить міжнародний турнір «Дружба» з фехтування серед юніорів... В ньому брали участь понад 120 спортсменів з Радянського Союзу, Болгарії, Угорщини, НДР та Куби. Ці змагання юних мушкетерів виявились генеральною репетицією перед черговою першістю світу серед юніорів, що має відбутись наприкінці березня в

Знову про воду

Продовження. Поч. в № 28, 33, 34 за 1970 р., № 4, 27, 36 за 1971 р. і № 2, 4 н. р.

ВПРАВА 33

Вихідне положення те ж саме як і у вправі 32. Піднімайтесь на носках як можна вище і опускайтесь вниз так, щоб п'ятки ледь-ледь доходили до підлоги. Вправа розвиває ікри ніг, робить їх більш стрункими, підвищує здатність зберігати стійкість всього тіла. Розвиває суглоби і зв'язки ступнів ніг, сприяє росту.

Не забудьте при закінченні цих вправ закінчити тренування позою «шавасана».

Це заняття ми також почнемо з відповідей на питання. Багато читачів просять уточнити, скільки раз слід робити ті чи інші вправи. Пояснюю: якщо написано «від 5 до 25 разів», то це значить, що треба поступово, протягом, скажімо, півтора-двох місяців, збільшувати число виконання даної асани до вказаного кінця. Тільки поступово, не виконуйте вправу 25 разів зразу, навіть якщо ви зможете це зробити. Якщо часто-та не вказана, значить асана виконується один раз. А якщо говориться: «вправа повторюється», то це значить, що вправа виконується два рази, як, наприклад, поза змії — «сарпасана».

Його радять не поспішати в ро-

зучуванні комплексу. Кожна асана благотворно впливає на організм людини після того, як мине якийсь час і в тому разі, якщо вона добре відроблена. Треба пам'ятати, що хатха-йоги не тільки зарядка, що викликає бадьорість і життєрадісність, але й система лікувального впливу на організм. Деякі читачі намагаються штучно форсувати події, вважаючи, що «кашу маслом не зіпсуєш». Ні, це якраз той випадок, коли лишок «масла» може виявитись шкідливим для організму.

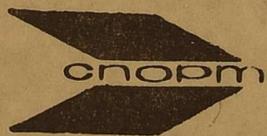
Часто просять: дайте нам вправу для лікування, скажімо, бронхіальної астми або серцево-судинних захворювань. Товариші! хочуть за допомогою однієї асани визволитись від серйозного захворювання. Але так не буває. Та ж сама астма не просто локальна хвороба. Це захворювання всього організму і боротись з ним необхідно шляхом оздоровлення всіх органів і систем, тобто виконувати весь лікувальний комплекс. До речі, всі лікувальні гімнастики світу ефективні лише при комплексному їх виконанні, і хатха-йоги не є винятком. Тому, якщо ви бажаєте позбавитись від того чи іншого недугу, ви повинні кожного дня виконувати всі вправи, в суворому вказаному порядку.

Наш обов'язковий щоденний комплекс призначений як для здорових, так і для хворих людей. Різниця немає, однак хворим

необхідно неодмінно слідкувати за протипоказаннями до тих чи інших вправ і ні в якому разі не втомлювати себе.

А зараз продовжимо нашу розмову про воду. На минулому занятті ми говорили про те, як важливо регулярно пити воду. Але це ще не все. Йоги надають великого значення зовнішнім водним процедурам. І це зрозуміло. Людський організм виводить продукти обміну речовин через нірки, шкіру й легені. Для цієї мети на шкірі існують малюсенькі отвори — «шлюзи» потових і сальних залоз. На кожному квадратному сантиметрі шкіри їх понад тисячі. Через них і транспортується з організму накопичення клітин, що віджили, волога, шлаки, що утворюються при органічному згорінні речовин.

Йоги рекомендують омивати тіло не рідше одного разу в день, незалежно від того, ким вони працюють. Якщо нема ванни, можна обійтись вологим рушником. Налійте в тазик воду приємної для вас кімнатної температури. Змочіть рушник і сильно розітріть все тіло, починаючи з грудей і плеч і кінчаючи ступнями ніг. Декілька разів намочіть рушник й вижміть його, щоб облити себе водою. Тепер розітріть тіло руками й одягайтесь, поки шкіра ще волога. Це не викличе відчуття прохолоди, навпаки, через деякий час ви відчуєте приємну теплоту.

Золота медаль
нашого студента

Іспанії. В складі збірної команди СРСР виступав майстер спорту студент другого курсу хімічного факультету нашого університету Олександр Каролицький.

В особистих змаганнях з шаблі О. Каролицький потрапив до фіналу, де посів четверте місце. На першому — Форнес Де ла Торре (Куба), на другому — О. Комар

(СРСР), і на третьому — Р. Неболд (Угорщина).

В командних змаганнях з шаблі збірна СРСР зайняла перше місце і нагороджена призом, що був встановлений федерацією фехтування Куби — Золотим кубком, а спортсмени — золотими пам'ятними медалями. Однією з них удостоєний і наш земляк О. Каролицький.

Ректорат, партком, профком університету висловлюють глибоке співчуття завідувачу кабінетом технічних засобів та програмування В. М. Терехову з приводу важкої втрати — смерті матері.